

Valmiusmittari eri taustaisten ikääntyvien sensitiiviseen kohtaamiseen, 2025.

Tämä mittari on tarkoitettu organisaatioiden ammattilaisille (julkiset palvelut, järjestöt, oppilaitokset, jne.).

- Mittarin avulla voidaan arvioida, miten hyvin eri taustoista tulevat iäkkäät tulevat kohdatuksi ja miten vuorovaikutus heidän kanssaan sujuu.
- Mittari tuo esiin, kuinka hyvin kieli-, kulttuuri- ja yksilölliset tarpeet otetaan palveluissa huomioon.
- Mittari auttaa työyhteisöä hahmottamaan, mitä muutoksia tai kehitysehdotuksia voidaan toteuttaa monimuotoisuuden edistämiseksi.
- Mittari tuo esiin, kuinka ikääntyneiden sosiaalinen osallistuminen ja hyvinvointi varmistetaan.
- Mittari auttaa työntekijää ja työyhteisöä tunnistamaan, kuinka monimuotoisuutta ja sensitiivistä kohtaamista arvostetaan.

Tämä mittari on osa Kulttuurinen Moninaisuus - Muistikeskus ry, Jututtaja-hankkeen tuotosta ja mittarin tarkoituksena on arvioida herkkyyttä kohdata eri taustoista tulevia ikääntyviä, monimuotoisuuden huomioon ottamista sekä omaa ammatillista kehittymistä työssä eri kieli- ja kulttuurivähemmistöihin kuuluvien ikääntyneiden ja heidän läheistensä parissa.

HUOM! Tässä mittarissa käsitellään vähemmistöryhmänä vieraskielisiä ikääntyviä.

Kyselyssä käytetään ilmaisua vieraskieliset ikääntyvät.

Mittarissa käytetään asteikkoa 1–5. 5 tarkoittaa, että kyseinen osa-alue on erinomaisesti huomioitu ja vahva osa omaa ja/tai työyhteisön toimintaa.

Asteikko kaikissa väittämissä (1–5):

1 = Täysin eri mieltä / Erittäin huonosti / Ei lainkaan

2 = Osittain eri mieltä / Melko huonosti / Vain vähän

3 = Ei samaa eikä eri mieltä / Kohtalaisesti / Jonkin verran

4 = Osittain samaa mieltä / Melko hyvin / Paljon

5 = Täysin samaa mieltä / Erittäin hyvin / Kiinteästi osa työtä

Mittari on keino tukea omaa ammatillista kasvua ja työyhteisön kehittymistä! Rehelliset vastaukset auttavat löytämään parhaat tavat kehittää sensitiivistä, yhdenvertaista ja saavutettavaa työtettä.

Vastauksiasi käytetään sensitiivisen muistityön ja kieli- ja kulttuurivähemmistöihin kuuluvien ikääntyvien toiminnan sekä -palvelujen kehittämiseen.

Mittarin on koostanut Kulttuurinen Moninaisuus -Muistikeskus ry, yhteistyössä Moninaisen Vanhustyön yhteenliittymän kanssa.

1. Työ vieraskielisten ikääntyvien kanssa

1. Koen, että yhteisen kielen puute haittaa työni sujuvuutta vieraskielisten ikääntyvien kanssa.
2. Minulla on riittävästi osaamista iäkkäälle tärkeiden arjen (kulttuuristen) tapojen huomioon ottamiseen työssäni.
3. Koen, että vieraskieliset ikääntyneet löytävät riittävästi tietoa heille tarkoitetuista palveluista.
4. Koen, että vieraskieliset ikääntyneet osaavat ja uskaltavat vaatia itselleen tarvitsemiaan palveluja.
5. Minulla on riittävästi aikaa kohdata vieraskielinen ikääntynyt yksilöllisesti ja sensitiivisesti.

2. Työ vieraskielisten ikääntyvien läheisten kanssa

1. Koen, että läheisillä on riittävästi tietoa ikääntymisestä ja siihen liittyvistä sairauksista (esim. muistisairaus).
2. Koen, että läheiset tukevat ikääntyneen osallistumista palveluihin ja toimintaan.
3. Koen, että viestintä läheisten kanssa onnistuu kielellisesti ja/tai kulttuurisesti sujuvasti.
4. Koen, että läheisten ja ammattilaisten välinen työnjako (esim. asioiden hoito) on selkeä.
5. Koen, että minulla on keinot tukea myös niitä ikääntyneitä, joilla ei ole läheisiä tukena.

3. Työyhteisö ja ammatillinen arki

1. Työyhteisössäni on riittävästi osaamista moninaisuuteen ja sensitiivisyyteen liittyen.
2. Koen, että moninaisen asiakastyön kuormitus jaetaan tasaisesti tiimissä.
3. Koen, että saan työyhteisöstä tukea haasteisiin, joita kohtaan moninaisten asiakkaiden kanssa.
4. Työyhteisössäni keskustellaan avoimesti moninaisuuden huomioon ottamisesta arjen työssä.
5. Koen, että työyhteisöni on aidosti sitoutunut yhdenvertaisuuden edistämiseen.

4. Palvelujärjestelmä

1. Koen, että palvelujärjestelmä on selkeä ja helposti hahmotettava asiakkailleni.
2. Palvelujärjestelmä tarjoaa riittävästi tukea (esim. tulkkaus, digiopastus) vieraskielisille ikääntyneille.
3. Eri toimijoiden välinen yhteistyö toimii sujuvasti asiakastyössä.
4. Palvelut tavoittavat myös ne ikääntyneet, jotka eivät itse osaa tai uskalla hakeutua avun piiriin.
5. Palvelujärjestelmä tukee vieraskielisten ikääntyneiden moninaiset tarpeet myös käytännön tasolla, ei vain periaatteiden tasolla.

5. Yhteiskunta

1. Koen, että yhteiskunnassamme arvostetaan moninaisuutta iäkkäiden palveluissa.
2. Koen, että vieraskielisten ikääntyneiden asemaa ja tarpeita ymmärretään yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.
3. Koen, että yhteiskunnan nykykehitys (esim. maahanmuuttokeskustelu, talousleikkaukset) vaikeuttaa työskentelyäni.
4. Koen, että rakenteelliset esteet (esim. byrokratia, yksikielisyys) estävät yhdenvertaisten palvelujen toteutumista.
5. Koen, että yhteiskunta antaa riittävästi tukea vähemmistötaustaisille ikääntyneille ja heidän läheisilleen.

6. Muistisairaus ja vieraskieliset

1. Koen että minulla on riittävästi tietoa muistisairauksista ja niiden vaikutuksista vieraskielisten ikääntyvien elämään.
2. Koen että muistisairaat vieraskieliset saavat riittävästi tukea arjessa selviytymiseen.
3. Koen että muistisairaiden läheiset saavat riittävästi ohjausta ja neuvontaa ammattilaisilta.
4. Koen että palvelujärjestelmä huomioi riittävästi muistihäiriöistä kärsivien ja muistisairaiden vieraskielisten erityistarpeet.
5. Koen että yhteiskunnallinen päätöksenteko ja resurssit tukevat vieraskielisten muistisairaiden hyvinvointia ja palveluiden saavutettavuutta.

7. Kehittyminen ja vaikuttaminen

1. Koen, että olen kehittynyt sensitiivisessä ja moninaisuutta huomioivassa työotteessa.
2. Koen, että työyhteisössäni tapahtuu jatkuvaa kehitystä moninaisuuden huomioimisessa.
3. Koen, että voin vaikuttaa siihen, miten vähemmistöihin kuuluvat ikääntyneet kohdataan palveluissa.
4. Koen, että saan riittävästi koulutusta ja tukea sensitiivisen työotteen kehittämiseen.
5. Työni kautta pystyn edistämään yhdenvertaisuutta ja hyvinvointia yhteiskunnassa.